

διάφορα λοξά σοκάκια, φτάνει στη συνοικία Καμίνια, στο λιμανάκι. Έκει θροσκότευαν άραγμένο τό ναράβι του Μανώλη Τουπάζη, χωρίς ναύτες. 'Ο Οικονόμος και οι μπάρδοι του πηδούν μέσα, πλάνουν τά ζουπιά, σπρωχνοντε στ' άνοιχτά τό πλοίο και άνοιγουν τά πανιά!...

Μόλις ο Τουπάζης είδε τό θέαμα αυτό, ληθάει γρήγορα στό πλοίο του Γιάννη Λάκα και άνοιγοντας όλα τά πανιά, κινηγάει τόν Οικονόμο, στη θάλασσα τώρα... Βλέποντας ο Οικονόμος ότι δέν θα ξεφύγει, άρπίνει τό πλοίο ν' άρμενίση, μπαίνει σε μία βάρκα με τούς σοματοφύλακες του, βγαίνοντες τόν Παλαμίδα, έρημο ακρογιάλι, στό βορειοδυτικά της 'Υδρας και σκαφαλώνουν στό εκεί άπότομο βουνό γιά νά υπερασπίσουν τόν ένατό τους. 'Αλλά σε λίγη ώρα ο Κριεζής, ο Σατζούρης και οι άλλοι τούς πολιορκούν, τούς αναγκάζουν να παραδοθούν, τούς δέονου, και γίνεται επί τόπου σύσκεψη τών άρχόντων τί να τούς κάνουν. 'Ολοι έπαρότευναν να τουφεκιση άμέσως ο Οικονόμος, και μόνον ο Κριεζής άντιστάθηκε στην ποινή αυτή, την όποιαν έχαρταρήσε σκληρή γιά έναν 'Υδραίο. 'Επρότεινε την έξορία του Οικονόμου και τών συντρόφων του στην Πελοπόννησο, ή όποια και έπραγματοποιήθη άμέσως.

Μετά τά συμβάντα αυτά, ο Κριεζής έτρεξε μ' ένθουσιασμό να λάβη μέρος στόν λερόν άγώνα. 'Αρμιάσε καλά τό καινούργιο καράβι του, πήρε γενναίους ναύτες, έτάχθη με τόν τότε ναύαρχο 'Ιακωβο Τουπάζη και με άπλωμένη την 'Υδραϊκή σημαία έξεπέλευσε έναντι τών Τουρκαίων...

Με τόν καιρό, ο Κριεζής έλαβε μέρος σε διάφορες ναυμαχίες, έκάνονυσε, ένίκησε, έγινε με την σειρά του ναύαρχος, έδοξάσθη. 'Οταν έγίωσε θριαμβευτής στην 'Υδρα, οι συμπατριώτες του τόν υποδέχτηκαν μ' άπειρες τιμές, τού έστρωσαν τάπητες να περάση, τά κορίτσια τών έβραυναν με λουλούδια, και τά παιδιά, χωρισμένα σε δύο όμιλους τών τραγουδούσαν. 'Ο πρώτος όμιλος έλεγε :

*'Οποιος δέν θέλει πειά να ζή
ας πάη με τόν Κριεζή!
Και ο άλλος όμιλος άπαντούσε :
Κι' αν θέλη με τιμή να ζή,
ας πάη με τόν Κριεζή.*

'Ο Νικόλαος Δραγουμής στις 'Ιστορικές 'Αναμνήσεις του γράφει τά έξής :

«Μετά του 'Αντωνίου Κριεζή έγένονην φίλος από του 1834 έτους, ότε αυτός μες διηύθυνε την κατά τό Αιγαίον ναυτικήν μοίραν, έχον δε τόν νομόν Κυκλάδων... 'Ητο ο 'Αχιλλεύς του στόλου, ως καινούς άπεκαλειτο, ή το ήρος του 'Αργολικού και 'Αμφρακικού Κόλλου, ή το άπ' άρχής μέχρι τέλους του 'Αγώνος όκείως βραχίον του ναύαρχου Μισούλη, του και Νέλονας ονομασθέντος υπό τών άγεράγων 'Αγγλων. Και την μέν όπην ειχεν ενείδη, τό δε ήρος 'Ιλαρόν, έπαγωγόν τό μειδιάμα και παιδιόν άπέλειεν. 'Εμειδιά δε και αυτό τό βλέμμα του όσάκις διελέγετο...»

***

Στά 1838 ή 'Υδρα έπασισε κατά του νομίμου Κράτους. Οι 'Υδραίοι δέν ήθελαν να υποταχθούν στό νόμο της στρατιωτικής άπογραφής, τόν όποιον ήσαν έντελώς παρεξηγήσει. Δέν ήθελαν να ύπηρετήσουν στό δημοκρατημένο 'Ελληνικό στρατό, τόν α τ α τ κ ο. Χήρες μητέρες, όρφανές αδερφές, ποί οι προστάτες τους ήσαν σκοτωθή στις ναυμαχίες, θρηνούσαν γιά τά παιδιά ή τ' αδέρφια τους, ποί τάπαρταν στό στρατό κληρωτούς, σαν να τάπαρταν αξιματώτους! Και όλοι οι κάτοικοι της 'Υδρας, με θρηνητική φωνή σιγοτραγουδούσαν ένα τραγούδι ποί βγήκε τότε κι' έλεγε :

*Οσήγησε, καυμένη μάνα, ποί με γράφω ταχτικό
Δέν έλιζώ εις τόν κόσμον πλέον να σε ξαναϊδώ.
Κλάψε την παλληκαριά μου, ότε πειά δέν θα με ής,
Όσρανέ μη τό βαστάξης, ρίξε κερανοσύης εδής,
Ν' άποδείξής πως ματαίωσε ένθουσιασθήκαμε
Διά την έλευθερία εκαταύναμε!
Ομοιωμένοι περπατούμε όλοι όμοιομαδόν
Και τόν θάνατον ήρπούμεν μ' ένα όμμα φιλογερόν.
'Υδραϊκές έξακουσμένοι, στην Ενδρόλη θυμανοί,
Αυτόκτόνοι να γενήτε παρά σκλάβοι ταχτικοί!*

Μόλις ή Κυβέρνηση έμαθε τη στάση της 'Υδρας, κατεπείχθη και από φόβο μηπως τόν κακό παράδειγμα άλλες πόλεις, θέλησε να τό χτυπήση γρήγορα και άποτελεσματικά. 'Ετόμασε λοιπόν άμέσως στρατιωτική και ναυτική δύναμη, έσώτησε έκτακτο στρα-

τοδικείο, διώρησε τόν 'Αντώνιο Κριεζή ύπουργό τών Ναυτικών και τού ανέθεσε την έντολή να κηρύξη, όταν νομίση κατάλληλον, την έναρξη τού Στρατοδικείου, και έν ανάγκη να μεταγειρισθή βία μέτρα έναντιόν της 'Υδρας, δηλ. στην άρχη ν' άποκλείση τό νησί, έπειτα να βομβαρδίση την πόλι και να ένεργήση άπόδραση στρατού. 'Ο Κριεζής παρουσιάστηκε στόν 'Οθωνα, έδήλωσε ότι δέχεται την έντολή, έπήγε στην 'Υδρα και σε λίγον καιρό κατόρθωσε με τά φρόνιμα λόγια του και την προσωπική του έπιβολή, χωρίς την παραμικρή έπιταχογία, να κα-

Πέτρος ο Μέγας

ΤΑ ΑΠΑΥΤΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Ο ΜΕΓΑΣ ΠΕΤΡΟΣ... ΑΠ' ΤΗΝ ΑΝΑΠΟΔΗ!..

Τά τρεμερά έλαττώματα ενός μεγάλου άνδρος. 'Η άπάνταστη άκαθάρια του Μ. Πέτρου. Τί γράφουν οι ιστορικοί. 'Αντιφάρμακο κατά της άπίστας! Τό ξυλοκέπημα τών ευγενών. Τό κνούτο του Τζερου! Τά παθήματα τών φίλων του. Πώς σκέτωσε τό γυίο του, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

'Ο αυτοκράτωρ Πέτρος ο Α' της Ρωσίας έχει μείνει στην ιστορία με την επωνυμία του Μεγάλου, λόγω του σπουδαιότερου έκπολιτιστικού έργου ποί επέτελεσε στην ήμβόραση ως τότε χώρα του και τών έπιτυχών πολεμών ποί διεξήγαγε.

Παο' όλ' αυτά όμως, ήταν και αυτός γνήσιος Ρώσος και είχε όλα τά έλαττώματα του λαού του. 'Εκείνο γιά τό όποιο κυριώς τόν κατηγορούν οι βιογράφοι του εννε ή άπάνταστη άκαθάρια του και ή τρομερή σκληρότης προς τούς άπρόχους του.

'Ο Βολταίρος στό περιήρημο «Φιλοσοφικό Λεξικό» του γράφει γιά τόν περιώνιμο αυτόν μονάρχη της Ρωσίας, ότι εννε «κατά τό ήμουν άνθρωπος και κατά τό ήμουν τίγρης». 'Επίσης και ο 'Αγγλος ιστορικός Μακωλέυ αναφέρει ότι ο Πέτρος κατά τις τελευταίες ήμέρες της ζωής του ζούσε «σαν γουρουνί μέσα ο' άχούρι» και ότι όσάκις έφιλοξενείτο από φίλους του ήγεμόνας, μετέβαλε τό παλάτι, στα όποια τόν φιλοξενούσαν κυριολεκτικώς σε σταύλους!...

'Οταν ο Μέγας Πέτρος βρισκόταν στό Λονδίνο και πήγε μία μέρα να τόν έπισκεφθή ο βασιλεύς της 'Αγγλίας Γουλιέλμος ο Γ' παρόσητή άνάχη ν' άνοιξουν όλα τά παρόρηια γιά να μη λιποψήση!... Τόσο βρώμικη ήταν ή άπίσφαμα του δοματίου όπου εννε καταλύσει ο παντοδύναμος Τσάρος σπαών τών Ρωσών! Μετά την αναχώρησι μάλιστα του Τσάρου τό όίκημα, στό όποιο είχε φιλοξενηθή, βροθήκε σε τέτοια έλευνη κατάσταση, ώστε ο ιδιοκτήτης του άπήτησε και κατόφρωσε να πληρί από τό Κοινοβούλιο άρκετή άποζημίωση!

Μιά άλλη φορά πάλι, καθώς διηγητά κάποιος ιστορικός, ο Πέτρος ο Μέγας παρακολουθούσε την ταξίδηση ενός πτώματος, τό όποιο ο χημικό προσπαθούσαν να τό προσφύλαξουν από την άποσύνθεσι με διάφορα φάρμακα. 'Η δυσόδια άποφορά και τό φρικαλέο θέαμα του νεκρού προξένησαν τόση άηρία στους μεγατάνας του Τσάρου, ώστε όρισαν να ξερονύν. 'Ο Τσάρος μόλις τό είδε αυτό, τούς ύποχρέωσε όλους να... φάνε από ένα κομματάκι από τό σάπιο κρέας του πεθαμένου!

Κατά τις ώρες του θμού του και της στενοχώριας του ο Μέγας Πέτρος καταλιβαίνονταν από τόση μανία, ώστε ξυλοκοπούσε άνηλιώς όλους όσους συναντούσε μπροστά του, από τό μαγεύρου μέχρι του αυτοκρατορικού συμβούλου, από τό δούλο μέχρι του μεγαλειότερου ευγενούς του κράτους, χωρίς να σέβεται ούτε ήλικία, ούτε τίτλο, ούτε φιλό άξιμη!...

Ιστορικό μάλιστα έχει άπομείνει τό περιήρημο κνούτο του, τό όποιο κατέφερε άδιακρίτως στη ράχι όλων τών αλικών του, μη εξαίρουμένου ούτε του έννομομένου του πρίγκιπος Μεντζίκωφ, προς τόν όποιο έτρεφε ιδιαίτερη προτίμησι, ίδίως στις... ξυλιές!

'Ενας από τούς πιο έπιστηθίους και πιο έμπιστους φίλους του αυτοκράτορος ήταν και ο Λεφώφ. 'Οστόσο ο ύψηλός κύριος του δέν τό είχε σε τίποτε να τόν ρίχνη κι' αυτόν καταγής και να τόν κλοποπατάη χωρίς αίτια, άπλως και μόνον χάριν διασκεδάσεως!...

'Ο Μέγας Πέτρος ήταν άμειλικώς προς όλους και δέν εξαορίζον σε κανένα. 'Οταν ο μοναρχονός του θέλησε να άντιδράση στις νεοτεραιτιστικές του μεταρρυθμίσεις, τόν φιλίασε σε μία τρομερή φυλακή, τόν ύπέβαλε σε φρικτά βασανιστήρια και στό τέλος διάταξε και τόν έδολοφύνησαν!

Την ίδια έποχή ή πραγματίσσα Γκολιστιν, μία από τις έμπιστότερες φίλες της αυτοκράτειρας, έπειδή έξεδήλωσε κάποια συμπάθεια ύπερ του άτιχτούς διαδόχου, έμασιογώθη δημοσίως κατά διαταγήν του πατέρα του. Γιά την ίδια αιτία συλήφθη, έδασανόσθη και διεμελίση και ο άδελφός της πρώτης συζύγου του Μ. Πέτρου, Εύδοξιας.

'Εν γενεί ο βίος του περιήρημο αυτού μονάρχου δείχνει ότι πολλές φορές κι' αυτοί οι «μεγάλοι» έχουν τά έλαττώματα τους και μάλιστα περισσότερο και μεγαλύτερα από τούς κοινούς θνητούς.

ταστέλη την επάνστασι και να φιλοτιμησή τά παλληκάρια της 'Υδρας να πάνε στόν στρατό, ή στό ναυτικό κληρωτοί.

'Ο Βασιλεύς 'Οθων έτίμησε πολύ τόν Κριεζή, ο όποιος πέθανε στάς 'Αθήνας, την πρώτη 'Απριλίου 1886.

